

Slovenski dom

Ste. 132

U Ljubljani, 12. junija 1936

Čet. 1.

Italijanske politične senzacije in načrti zaradi zmedenega položaja v Evropi. Abesinski podkralj Badoglio odstopil

ker ga čakajo kot načelnika generalnega štaba važnejše naloge v Evropi

Rim, 12. junija. o. V zvezi s splošnimi izjemami v italijanski zunanji in notranji politiki se je večeraj izvršilo novo senzacionalno dejstvo. Dopoldne je bil po lastni želji sprejet v avdienco pri Mussoliniju osvoboditelj Abesinije in njen sedanji podkralj maršal Badoglio. Podkralj Badoglio je predsedniku vlade dolgo časa poročal o svojih akcijah v Abesiniji ter o položaju, kakršen vlada danes tam. Podal je jasno poročilo o tem, kako je vršil naloge, katero je dobil. Podčrtal je zlasti načrte, katere je izdelal za nadaljnji razvoj Abesinije. Potem pa je zaprosil Mussolinija, da ga osvobodi službe podkralja, ker se hoče posvetiti obsežnemu delu kot načelnik generalnega štaba italijanske oborožene sile.

To dejanje abesinskega zmagovalca je izzvalo veliko senzacijo v Italiji, še bolj pa v inozemstvu. Prve razlage so govorile o tem, da je prišlo do spora med Mussolinijem in med maršalom Badogliem. Neposredni povod za ta spor je bil dal razgovor maršala Badoglia z inozemskimi časnikarji, v katerem je izrazil svoje mnenje o sedanjosti in bodočnosti Abesinije, ki se precej razlikuje od mnenja ostalih fašistovskih krogov.

Vendar je sprito ugleda, kakršnega uživa Badoglio zaradi svojih vojaških uspehov, tako razlaga precej neverjetna. Ko se je Badoglio vrnil iz Abesinije, so vsi pisali da je to storil zato, ker ga Mussolini nujno potrebuje za reorganizacijo italijanske obrambe v Evropi.

Po svojem odstopu je Badoglio izjavil, da bo ostal v Italiji zato, da na podlagikušenj v Vzhodni Afriki reorganizira italijansko armado v Evropi.

ropi in to, zaradi negotovega političnega položaja. Da je navzočnost maršala Badoglia v Italiji nujno potrebna, pričajo tudi zadnji govori Mussolinijevi, v katerih je jasno pokazal, da nič ne dvomi o tem, da je položaj v Evropi zelo zapleten in da mora biti Italija na vse pripravljena.

Za novega podkralja v Abesiniji je imenovan maršal Graziani, Badoglio pa je od italijanskega kralja dobil naslov »vojvoda Addis Abebski«.

Badoglio - član fašistovske stranke

Rim, 12. junija. o. Včeraj popoldne je bil sprejet v fašistovsko stranko dosedanji abesinski podkralj Badoglio. Kakor je znano, Badoglio do zdaj ni bil član stranke, in so ga smatrali kot precejšnjo nasprotnika Mussolinijevih teženj. S tem, da je vstopil v fašistovsko stranko, je podarjeno prisrčno razmerje, ki vlada med njim in med Mussolinijem.

Maršalu so izročili člansko izkaznico na sedežu fašistovske stranke v palači Littorio. Dočakala ga je častna četa milice in najvišji dostojanstveniki stranke. Badoglio se je za sprejem v stranko zahvalil ter v daljšem govoru opisal vse boje in vse trpljenje v nešteti afriških bitkah, od prvega dne do danes. V političnih krogih so mnenja, da ima to dejanje namen simbolično pokazati sočasnost, ki vlada med fašizmom in vojsko v Italiji. Ta dva činitelja bosta, kakor sta v afriškani vojni pokazala, tudi v bodoče korakala složno naprej po začrtani poti v slavo velikega rimskega cesarstva.

Badoglievi načrti glede Abesinije

Pariz, 13. junija. Maršal Badoglio se je razgovarjal s poročevalcem lista »Intransigeant«. V Abesiniji, je dejal maršal, je treba zgraditi celo mrežo cest in letališč. Proučiti je treba, katere pokrajine so ugodne za kmetijstvo in katere za rudarstvo. Italija se pri tem ne bo preveč žurila, ter bo gledala, da prepiča abesinsko prebivalstvo o pomenu njihove zemlje. V pokrajini Soa, ki pomeni edino skrb italijanskih oblasti zaradi pogostih uporov, bo treba zgraditi potrebne utrdbe.

Na vprašanje, zakaj je prišel v Italijo, je maršal Badoglio odgovoril, da se je prišel domov za dalje čase zdraviti, razen tega mora pa urediti tudi nekatere svoje osebne zadeve.

Na vprašanje, koliko je italijanskih čet v Abesiniji, je maršal izjavil, da število italijanskih vojakov v Abesiniji zelo radi pretiravajo. V kratkem se bodo začele čete vračati.

Glede na neke članke v tujih listih, da pomenijo italijanske čete v Abesiniji nevarnost za bližnje kolonije, je maršal Badoglio izjavil, da sme biti inozemstvo v tem pogledu mirno, ker ne bo nikoli prišlo do kakršnih obmejnih spopadov.

Na vprašanje, ali je res, da je prišel v Italijo zato, da bi pripravil mobilizacijo na Brennerju in na alpski meji, je maršal Badoglio odgovoril, da ni niti govora o kakšni mobilizaciji. Italija nima nobenih napadalnih namer. Toda italijanska vojska je vzlic temu zmožna upreti se vsaki morebitnosti, če bi se pokazala potreba za to.

Meščanska vojna na Kitajskem

Sanghai, 12. junija. AA. Kaže, da bo po prihodu južnokitajskih čet v Hunan, težko preprečiti meščansko vojno. V dobro poučenih krogih smatrajo, da bodo južnokitajske čete z lahkoto prodrale in da ne bodo nalezle na odpor nankinskih čet do Hanceaua, 50 km južno od Sanghaja. Politični odbor jugozapadnih pokrajin obtožuje Cankajseka, da je bil napram japonskim napadom popustljiv. Razburjenje je nastalo zaradi poročil o povečanju japonskih čet na severnem Kitajskem. Vlada južne Kitajske ve, da so njene čete slabše od čet nankinske vlade, računa pa z rodoljubnim navdušenjem svoje vojske, ki bo povsod zanetila upor proti nankinski vladi. V krogih nankinske vlade so po drugi strani mnenja, da je nastalo gibanje južne vojske na japonsko pobudo. Pravijo, da je predsednik kitajskega zakonodavnega odbora poslal kantonski vladi brzojavko, v kateri poziva, naj prepreči vsako dejanje, ki bi ogražalo kitajsko narodno enotnost.

Spet nesreče pri paradi

Rim, 12. junija. Šele sedaj se izve, da se je o priliki nedeljske proslave italijanske ustave zgodila večja nesreča. Ko je defilirala motorizirana artiljerija, sta trčila skupaj dva traktorja in je en traktor vrglo med občinstvo. Šest oseb je bilo mrtvih, nad 20 oseb pa je bilo ranjenih.

Amnestija v Grčiji

Atene, 12. junija. m. Vlada Metaxasa je sklenila, da predloži parlamentarni komisiji zakonski osnutek zakona o amnestiji vseh političnih krivcev za prestopke, izvršene po 1. marcu 1935. Amnestija se na komuniste ne bo raztezala. V slučaju pa, da bo parlamentarna opozicija razširitev amnestije zahtevala tudi za komuniste, vlada tega zakona ne bo izdala.

Tihotapci

Marseille, 12. junija. Carinske oblasti so nočno ujele italijansko jadrnico, ki je v bližini Marseille na skrivaj iztovorila 33 kg italijanskega sira. Kapitan jadrnice in 16 mornarjev bo predanih sodišču, dasi se kapitan izgovarja, da je bil namenjen v Barcelono, pa je moral pristati zaradi slabega vremena pri Marseilleu. Proti vsem je vložena prijava zaradi tihotapstva.

Avstrijski zdravniki v Mariboru

Maribor, 12. junija. Avstrijski poštvalni biro »Nord-Süd« iz Gradca je organiziral poštovanje avstrijskih zdravnikov po naših zdraviliščih. Izšla se je udeležilo 20 zdravnikov, največ univerzitetnih profesorjev iz Gradca. V njihovi družbi sta se pripeljala pa tudi glavni urednik »Tagesspost« dr. Möller in urednik »Volksblatt« dr. Gelbitsch. Na vsej poti jih je spremljal ravnatelj mariborske Tujsko-prometne zveze g. Loss. Prvi dan so gostje obiskali Celje, Dobro, Laško, Rimske Toplice, kjer so tudi prenočili. Naslednjega dne so pa odpotovali v Čateške Toplice, od tod v Krapinske in Sluške Toplice, nato pa v Roqaško Slatino. Povsod so bili gostje izredno prijazno in gostoljubno sprejeti. — Včeraj so se vrnili v Maribor, kjer im je obična priredila na Mariborskem otoku svečano kosilo. Med kosilom jih je pozdravil podžupan g. Franjo Žebot. Avstrijske zdravnike je posebno navdušil Mariborski otok. Popoldne so se gostje odpeljali v Limbuš, Pekre in Ruše, nakar so se zvečer vrnili v Gradec.

Dve nesrečni smrti

Maribor, 12. junija. Včeraj popoldne ob pol dveh se je v svojem stanovanju na Koroški cesti obesil sluga Franc Wagner. Po kosilu je spil pol litra vina, nakar je svoji ženi dejal, da se gre obesiti. Žena je odšla v kuhinjo, Wagner pa je odšel v svojo sobo, kjer se je obesil na zapirac okna. Ko je njegova žena po preteku pol ure pogledala za njim, ga je našla obešenega. Vsaka pomoč je bila že zaman. Vzrok samomora je neznan.

K bivanju guvernerja Nemške nar. banke dr. Schachta v Belgradu: Nemčija prva v naši trgovini

Belgrad, 12. junija. Včeraj dopoldne je na zemunski aerodrom prišel s posebnim avionom guverner nemške državne banke dr. Hajlmar Schacht. V njegovem spremstvu se nahajajo Reinhardt, svetnik nemškega gospodarskega ministrstva, Just, ravnatelj nemške državne banke ter guvernerjeva tajnica. Na letališču so pričakovali dr. Schachta nemški poslanik von Herren, guverner naše Narodne banke dr. Radosavljevič, podguverner dr. Belin ter višje uradništvo Narodne banke in nemškega poslanstva.

Preden se je odpeljal z avtomobilom je dr. Schacht dejal zbranim časnikarjem: »Pred 17 leti sem bil prvič v Belgradu. Vesel sem, da imam znova priliko bivati v našem lepem mestu. Od mojega obiska ni treba pričakovati nobenih političnih in tudi ne politično gospodarskih rezultatov. Moj obisk je zasebnega značaja ter sem prišel samo, da vrnem obisk guvernerju vaše Narodne banke dr. Radosavljeviču.«

Po tej izjavi se je dr. Schacht odpeljal v vilo

g. Teokaroviča, v kateri bo prebival.

Ob 12 je obiskal predsednika vlade dr. Stojadinovića. Ob 12.15 pa je imel prvi sestanek z guvernerjem Narodne banke. Po konferenci v Narodni banki je dr. Radosavljevič izjavil naslednje:

»Na današnji konferenci z dr. Schachtom smo se razgovarjali o vprašanjih, ki se tičejo plačilnega prometa z Nemčijo. Nasa stremljenja so ta da, da se ta plačilni promet čim bolj izboljša ter se tako čim močnejše razvijejo trgovski odnosi med nami in Nemčijo.

Srečni smo, da je dr. Schacht prišel, ker nam bo on omogočil, da nadaljujemo s temi razgovori, ki se vrše stalno in katerih cilj je, da pospešujemo našo uvozno in izvozno trgovino.

Zaradi ugodne trgovinske pogodbe je Nemčija danes v naši uvozni in izvozni trgovini na prvem mestu. V dr. Schachtu smo našli človeka, ki je pokazal voljo in razumevanje, da se trgovinski odnosi med obema državama postavijo na čim boljše in čim bolj zdrave osnove.

Zadnje dni so se predstavniki katol. Arabcev sporazumeli da bodo naprosili Vatikan, da posreduje pri angleški vladi, naj vendar že uredi precej palestinjsko vprašanje. Arabci protestantske vere pa so se z enako prošnjo obrnili na canterburškega škofa.

Sabotajna dejanja se nadaljujejo po vsej Palestini. Kljub neiskoristnemu policijskemu nadzoru. V bližini Tulkarema so arabski oddelki uničili cel vlak. Sečle angleškim četam s tanki se je posrečilo razpršiti Arabce.

Angleži imajo sedaj v Palestini dve celi brigadi behote, treba pa bi bilo še najmanj dve, da bi lahko angleške čete vršile nadzorstvo nad gibanjem Arabcev v uspešni mir.

Angleške težave v Egiptu

London, 12. junija. »Times« opozarjajo v uvodniku na stanje v Egiptu, ki povzroča skrb. Vest, da pogajanja o vojaški določi egiptsko-angleške pogodbe se niso končala, je mnoge razočarala. Pogajanja z egiptsko vlado po tem takem se niso končala. Razočaranje potrjuje tudi okolnost, da se je v Veliko Britanijo vrnil angleški vrhovni komisar za Egipt Miles Lapsen. Ni mogoče reči, pristavlja list, da bi bile angleške zahteve pretirane. Po vsem razumljivo pa je, da žele doseči tehnični svetovalci angleške vlade vojaško pogodbo, ki bi na idealen način varovala angleške interese v Egiptu. Tudi najidealnejša vojaška varnost v Egiptu pa mora istočasno vpoštevati vprašanje političnih stikov med Egiptom in Veliko Britanijo. Kdor želi zvezo z Egiptom, ta mora upoštevati tudi egiptsko nacionalna čustva. Po drugi strani pa druga stranka ne sme diktirati pogojev te zveze. Obojestranskega zaupanja tudi ni mogoče doseči s tem, da skušajo angleški delegati doseči čim več koncesij od Egipta, ker tako ravnanje Egipt ne bi mogel pozabiti. Egiptani so že opetovano dokazali, da spoštujejo vojaške določbe pogodbe od 19. marca 1933, ni pa jasno, ali bodo tudi strokovni svetovalci angleške vlade spoznali, da naj tudi oni pri svojih zahtevah popuste.

Neguševi obiski

London, 12. junija. AA. Reuter poroča, da je vojvoda glucestrski danes zasebno obiskal cesarja Haileja Selasija. V pristojnih krogih izjavljajo, da je bil vojvoda glucestrski obvezan za ta obisk, ker se je moral zahvaliti za gostoljubje, ki ga je doživel v Addis Abebi, ko je kot odposlanec pokojnega kralja V. prisostvoval kronanju cesarja Haileja Selasija.

London, 12. junija. Iz okolice cesarja Haileja Selasija se sliši, da se bo cesar na vojni v Svico za nekaj dni ustavil v Parizu. Dan cesarjevega odhoda se ni znan.

Nov duh v italijanski politiki

Rim, 12. junija. o. Dne 15. junija se bo v Milanu vršila seja vodstva italijanske fašistovske stranke. Na dnevnem redu te seje so važna vprašanja, ki se tičejo sankcij, vzdrževanja proti sankcijam in organizacijam fašistovske milice, v katero so, na poziv vodstva stranke, vstopili vsi fašisti od 12 do 55. leta. Na tej seji bo tudi sprejet odlok, da fašistovska milica vse svoje člane, ki so dobili uniforme, pokliče na poskusno mobilizacijo. Ta mobilizacija bo imela pokazati pripravljenost fašizma za vojno.

Ta seja vodstva bo tudi določila definitivni program za prvi italijanski kongres za proučevanje zunanje političnih vprašanj, ki so bo vršil v Rimu oktobra in bo razpravljal o naslednjih vprašanjih.

1. Italijansko stališče do francosko-nemškega vprašanja.
2. Pogodbe, ki jih ima Italija z raznimi državami, naj služijo kot temelj za rešitev podonavskega vprašanja.
3. Zavarovanje italijanskih koristi na Sredozemlju.
4. Gospodarski, politični ter kulturni odnosi med Italijo in latinsko Ameriko.
5. Naloge in preureditev Zveze narodov.
6. Vprašanje surovin in njihove nabave za italijansko industrijo. Po mnenju fašistovskega vodstva, predstavljajo ta vprašanja jedro vse italijanske politike. Za njihovo reševanje in razvijanje je treba poklicati najsirove kroge fašistovske stranke, kar je v zvezi z zadnjim reformativskimi težnjami Mussolinijevimi, ki si je vzgojil že toliko zvestih

mladih delavcev, katerim lahko prepusti delo, katero je zdaj moral opravljati sam. Videti je, da je dobil neomajno in trdno zaupanje šele v mlade ljudi, na katerih ne leži liberalna politična vzgoja, ki ni postavljala značajev.

Rim, 12. junija. AA. O nedavni rekonstrukciji vlade krožijo vesti, ki jih je treba sprejeti z največjimi pridržki, ker niso uradno potrjene. Tako pravijo, da bo Mussolini izročil v druge roke tudi listne vojske, mornarice in letalstva, kakor je storil z zunanjim ministrstvom, s kolonijami in korporacijami, ki so bile doslej v njegovi roki. V tem primeru bi postali ministri dosedanji državni podtajniki pri teh ministrstvih. General Baistrocchi bi postal minister vojske, admiral Domenico Cagagnari minister mornarice, general Giuseppe Vale pa letalski minister. Možno je tudi, da bodo tri ministrstva združena v enotno ministrstvo za državno obrambo.

V političnih krogih govore tudi o verjetnosti, da se v kratkem vrne glavni tajnik fašistovske stranke, miličnik general Achille Starace, ki se nahaja v Vzhodni Afriki kot poveljnik samostojnega oddelka. Trdi, da bo Starace postal notranji minister.

Če se vsa ta poročila uresničit, bo obdržal Mussolini, ki je še pred dnevi vodil osebno osem ministrstev, samo še predsedništvo ministrskega sveta. Na Staracejevo mesto, bi prišel po vsej priliki Giuseppe Bottai ali Alessandro Pavolini. Krozi tudi vesti, ki so jo doslej opetovano demantirali, da bo namreč baron Aloisi imenovan za poslanika v Parizu in da bo Dino Grandi odpoklican s poslaniškega mesta v Londonu.

Koncentracijski tabor v Bolgariji

Sofija, 12. junija. m. Ministrstvo za notranje zadeve je izdelalo načrt uredbe z zakonsko močjo, s katero bodo ustanovljena v Bolgariji koncentracijska taborišča za nepoboljšljive kazence. V zvezi s tem načrtom potuje že nekaj dni po Bolgariji ravnatelj sofijske policije ter proučuje možnosti, kjer naj bi se taka taborišča ustanovila. Kolikor je znano bo ustanovljeno troje vrst taborišč, in sicer: prve za politične kazence, druge za kriminalne kazence, tretje pa za nemoralne ženske. V taborišča za politične kazence bodo spravljene vse oni, o katerih bo ugotovljeno, da sistematično delajo proti napredku države, proti režimu, ter proti redu in zakonitosti v državi. V druga taborišča bodo spravili vse one zločince, ki kljub prestanim kaznim ne prenehajo z izvajanjem zločinov in prestopkov. V tretja taborišča pa bodo zaprli vse one ženske, ki se kljub opominom s strani oblasti ne bodo odrekle trgovini s svojimi telesi in vse ženske, ki jih bodo oblasti dobile, da omogočajo tako trgovino.

Vaako taborišče bo imelo na razpolago tudi potrebno zemljišče in za to svojo lastno ekonomijo, na kateri bodo morali delati vsi interniranci. Ministrstvo za notranje zadeve bo zaenkrat dalo na razpolago za finansiranje teh taborišč 1.500.000 levov.

Obsedno stanje v Španiji podaljšano

Madrid, 12. junija. o. Na zahtevo voditelja katoliške ljudske akcije Gila Roblesa, je španski parlament sprejel sklep, da se obsedno stanje v nekaterih španskih pokrajinah podaljša za mesec dni. Položaj v teh pokrajinah je namreč tak, da preli skrajna anarhija, če ne bo vlada nastopila proti divjanju rdečih lop z vso strogojstjo. Člani socialistične večine, ki jim vsebolj rastoče divjanje komunistov ni nič po godu, so Gil Roblesovo zahtevo podpirali, tako da je bila sprejeta z veliko večino glasov.

Ustava v Rusiji sprejeta

Moskva, 12. junija. o. Predsedstvo osrednjega izvršnega odbora komunistične stranke javlja, da je odobrilo načrt nove ustave za vso sovjetsko Rusijo. V najkrajšem času bo sklican vsesovjetski kongres, ki bo sprejel to ustavo.

Nova bolgarska vlada

Sofija, 12. junija. m. Tukajšnji politični krogi izjavljajo, da bo nameravana rekonstrukcija vlade Kiosevanova verjetno odložena za kak mesec dni. Odložitev rekonstrukcije vlade pripisujejo politični krogi potovanju Kiosevanova v Ženevo. Predsednik vlade Kiosevanov bo ostal v Zapadni Evropi 20 do 25 dni ter se v nobenem slučaju ne bo mogel vrniti v Sofijo pred 15. julijem t. l. Istočasno pa bo odpotoval v Italijo k svoji družini tudi kralj Boris, ki se bo istotako zadrževal v Italiji nad mesec dni.

Naročajte „Slov. dom“

Razburljiv lov na sodišču

Maribor, 11. junija.

Včeraj so doživeli na okrožnem sodišču razburljiv dogodek. V preiskovalnem zaporu se nahajal znani vlomilec Ferš iz Selnice ob Dravi, ki je nedavno presedel 5 letno ječo v kazni zaradi številnih vlovov. Komaj so ga izpušili, je že zopet zašel na kriva pota ter se znašel v preiskovalnem zaporu. Včeraj je povedal paznikom, da bi rad razpustil preiskovalnemu sodniku neke nove svoje prijatelje. Paznik ga je odvedel k preiskovalnemu sodniku dr. Turatu, kateremu pa je Ferš samo izrazil željo, da bi ga odvedli v spremstvu orožnikov v Selnico, kjer bo pokazal skrivališče ukradenih koles. Preiskovalni sodnik je nato odredil pazniku,

da odpelje jetnika nazaj v zapore. Komaj pa je prišel iz eobe preiskovalnega sodnika, se je že spustil v beg ter jo z vso naglico ucvrl po hodniku proti stopnišču. Paznik mu je sledil za petami in skozi obe nadstropji se je razvijal divji lov na begunca. Iz pisarn so prihiteli sodniki in uradniki, številne stranke, ki so imele opravka na sodišču, so sodelovale in cela ogromna zgradba okroglega sodišča je odmevala od razburjenja. Šele v pritičju, tik pred rešilnim izhodom je dohitel paznik begunca, mu podstavil nogo ter da nato pritiskal ob tla, dokler ni prišla pomoč. Izkazalo se je, da si je Ferš želel pred preiskovalnega sodnika samo zaradi tega, da bi poskusil pobegniti, kar se mu je pa ponesrečilo.

Celjske novice

Celje, 11. junija.

Procesija sv. Rešnjega Telesa. Ob krasnem vremenu, se je izvršila letos procesija sv. Rešnjega Telesa. Ob 8 je bila v opatijski cerkvi slovesna sv. maša, nato se je pa razvila veličastna procesija, katere so se udeležili zastopniki vseh celjskih državnih, civilnih in vojaških oblasti ter številno zastopstvo mestne občine z županom g. Mihelčičem in podžupanom g. Stermeckim na čelu. V sprevedu je šla tudi dolga vrsta klavic ter prvič letos skupina lepih zgornještajskih narodnih noš. Povsod, kjer je šla procesija, je stalo v spalnici mnogo Celjanov, ki so se vedli svečanemu opravilu primerno. Časna četa je oddala pri vsakem blagoslovu salvo.

Produkcija gojencev Glasbene Matice v Celju. Te dni so se vršili nastopi gojencev Glasbene Matice v Celju. Zaključna produkcija je bila v sredo in je pokazala, da se Glasbena Matica in njeno vodstvo resno prizadevata, vzgojiti dober glasbeni naraščaj. Uspehi vseh širih večerov so odlični dokaz samostojnega in poživljivega dela, ki ga vrši naša Glasbena Matica z direktorjem Sancinom na čelu za glasbeno vzgojo

Telovo v Mariboru

Maribor, 11. junija.

Telovo smo praznovali v Mariboru z vsem sijajem. Bilo je danes naklonjeno tudi nebo in po dolgem času ves dan ni padla niti kapljica dežja. Vršilo se so dopoldne tri telovske procesije. Glavna je bila v stolnici. Prišla se je ob 8. ter končala ob pol 11. Najsvetejša je nosil prevzvitinski lavantinski nadpastir dr. Ivan Tomažič ob asistenci stolnih kanonikov. Procesija je bila letos ogromna po obsegu ter se je vršila v najlepšem redu. V sprevedu sta sodelovali dve godbe, vojaška in pošlarska. Za Najsvetejšim so korakali kot predstavniki oblasti obo sreska načelnika dr. Popovič in dr. Šiška, namestnik obojnega mestnega poveljnika polkovnik Petrovič na čelu častniškega zbora, vodja mestne policije dr. Trstenjak, obmejni komisar Krajnovič, mestni podžupan Franjo Zebot na čelu celotnega mestnega sveta ter predstavniki vseh ostalih mariborskih uradov in oblasti. Korporativno se je udeležilo procesije tudi kat. starešinstvo. Pel je pevski zbor Maribora, častno stražo pa je vršila četa dijakov-vojakov inženjerske šole rezervnih častnikov, ki so pri blagoslovih oddali salve. — Telovo procesijo so imeli danes tudi v Studenih. Po navadi se vrši tam procesija z Najsvetejšim šele drugo nedeljo po Telovem. Ker pa je letos v nedeljo 21. t. m. mladinski dan Slomškovih slavnosti, se je vršila telovska procesija danes. — Najprisrčnejša telovska slovesnost pa je bila danes v Mag-

Konjske dirke v Mariboru

Maribor, 11. junija.

Na dirkališču na Teznu se je odigral danes popoldne prvi del letošnjih pomladanskih konjskih dirk, ki zavzemajo v športnem življenju Maribora že od nekdaj važno stališče ter privabijo vsako leto na dirkališče ogromne množice. Tudi danes je vladalo za dirke izredno zanimanje, ki ga je še stopnjeval lep dan brez letos običajnega deževja. Med drugimi so bili na dirkah navzoči sreski načelnik dr. Popovič, predstojnik mestne policije dr. Trstenjak in podžupan Franjo Zebot. Dirke so se odigravale pod vodstvom predsednika kasaškega kluba industrije Josipa Rosenberga, gospodarja Julčeka Novaka ter klubskih funkcionarjev Aleksandra Rosenfelda in Franca Kőniga iz Celja. Start se je vršil pod brezhibnim nadzorstvom Radovana Sepeca. Dirke so prinesle silno napeto borbo, ki so bile letos izredno ogorčene zaradi izvrstnega in množestevilnega konjskega materialja. Zlasti so se odlikovali letos ljutomerski rejci toploprvnih dirkačev, pri dvopreženih dirkah pa je imel glavno besedo zopet aloviti vozač Mariborčan Franc Filipič.

V Karl Pachnerjevi dirki je v I. heatu zmagala Baeta (vozač Vinko Pernat, Pluj) v kilometrskem času 1:33.2; druga Lasta (Alojz Novak, Banovec) 1:34.5; tretji Peter Pilot (Ludvik Slavič, Grabe) 1:35.2. Proga je merila 1600 m.

V II. heatu je prva Lasta (Alojz Novak, Banovec) 1:29. (rekordni čas celega dne, ki je izenačen z mednarodnimi časi); drugi Peter Pilot 1:30; tretja Baeta 1:33.7.

V III. heatu je prva zopet Lasta 1:30; Peter Pilot; tretja Ossi (Edo Weizl, Maribor). V končnem plasmaju je prva Lasta, druga Baeta, tretji Peter Pilot. Prvo nagrado (1000 Din) si je priborila izvrstna Lasta, ki je znova potrdila visoko stanje ljutomerske kmečke konjske reje. Druga nagrada je znašla 500 Din, tretja 300 Din.

II. Dirka mesta Maribora: Pika (Ludvik Slavič, Grabe) v kilometrskem času 1:34.5; Pelikan (Jože Slavič, Bunčani) 1:43; Orha (kobilarina Turnišče) 1:42. Proga 2100 m. Nagrade 1000, 500, 300, 200 Din.

III. Derby-poskusna vožnja: I. Danilo (kobilarina Turnišče) 1:40.5; druga Pika 1:34.7; tretja Jasna (Anton Kerenčič, Peanica). Proga je merila 2400 m. Nagrade: 1000, 500, 300, 200 Din.

Galopska dirka: Nempara (jahač poročnik Ilič) v času 1:16; Zulejka (jahač poročnik Popovič) v 1:19; Dragan (jahač poročnik Ilič) 1:20. Proga 1600 m; nagrade 500, 300, 200 Din.

Spominska dirka dr. Alfreda Rossmannita: Dvo-vprezna amaterska vožnja: Toska-Ilona (Franc Filipič, Maribor), kilometrski čas 1:47; Peter Pilot - Pika (Ludvik Slavič) 1:44.5; Janko-Danila (Lipit, kobilarina Turnišče) 1:52; Ossi-Hugo (Edo Weizl, Maribor) 1:49.5. Proga 2800 m, nagrade 1200, 600, 400, 300 Din. Pri tej priliki je nastopil popularni mariborski vozač g. Franc Filipič, ki se pri prejšnjih dirkah zaradi nedavno prestane bolezni ni udeleževal. Zmagal je v krasnem stilu, ki smo ga smo pri njem vajeni.

V nedeljo se bodo dirke nadaljevale. V njihovem okviru se bo vršil letošnji jugoslovanski der-

našega ljudstva. Predvsem naj omenimo malični godoliti kvartel, ki je že po nekaj nastopih pokazal odlične sposobnosti in upravičeno pričakujemo, da bo postal važen muzikalni korpus našega mesta.

Gradovi in graščine v narodnem izročilu. Marljivi raziskovalec celjske zgodovine, g. prof. Janko Orožen, je pravkar izdal novo, povsem originalno delo z navedenim naslovom. Pisatelj obdeluje v prvem zvezku snov z ozemlja ob Savinji, Savi in Sotli. Gradivo za to delo je nabral avtor po večini od svojih učencev, dijakov celjske gimnazije.

SK Atletik : SK Celje 2:0 (0:0). Na praznik popoldne se je vršila prijateljska nogometna tekma med obema prvotrednima celjskima kluboma, ki je končala z novim rezultatom. Tekma je bila zelo živahna in napeta. Atletiki so ob koncu tekme igrali le še z 8 igralci, SK Celje pa z 10. Sodil je g. Ochs.

Koncert delavskega pevskega društva »Zarje« bo v soboto zvečer ob 8 v mestnem parku v korist Krajevne protituberkulozne lige. V slučaju slabega vremena bo koncert v nedeljo ob 11.

dalenskem predmestju. Prvič so se zbrali farani bodoče četne mariborske župnije, ki se bo v doglednem času ustanovila za južne predele magdalenskega predmestja z Novo vasjo in Radvanjem, k telovski procesiji, ki se je izpremenila v krasno javno versko manifestacijo. Procesija po številu udeležencev skoraj ni zaostajala za glavno procesijo v stolni župniji. Bil je ganljiv pogled na ta delavska predmestja, ki so se s toliko ljubeznijo pripravila na slavnostni dogodek. Iz dvorišča otroškega vrta v železniški koloniji, ki zaenkrat predstavlja župno cerkev bodoče župnije, se je pomikala procesija po Radvanjski, Fochovi, Betnavski in Stritarjevi nazaj na slavnostno okraшено dvorišče, kjer je bil zaključek s službo božjo. Vso pot, po kateri se je vila procesija, so prebivalci okrasili z zelenjem, okna so razsvetlili in postavili med goreče sveče sveže cvetje. Pri procesiji je sodelovala železničarska godba, udeležili so se je delavski in radvanjski gasilci v krojih. Najsvetejša je nosil stolni dekan dr. Cukala, za nehom so šli sreski podnačelnik dr. Ajlec ter policijski komisar Kos z nekaterimi občinskimi svetniki iz tega predmestja, celotni radvanjski občinski svet z županom Pristernikov na čelu, odbor za zidanje nove cerkve. Današnja procesija je bila najlepše zadoščenje g. Obržanu za njegovo pionirsko delo, ki ga vrši na področju verskega podviga Magdalenskega predmestja, ki je bilo do nedavnega časa v tem pogledu najbolj zanemarjeno.

by, za katerega vlada izredno zanimanje. Prijavljeno so najboljši jugoslovanski dirkači ter je pričakovati napetih in ogorčenih borb.

„Šnopsel“ pred plujskim sodiščem

Pluj, 11. junija.

Pred dnevi se je vršila pred plujskim okrožnim sodiščem zanimiva razprava, ki bi naj razčistila pojem, ako je igra »šnaps« zakonito prepovedana ali ne. Na zalogi klopi so se pojavili trije ugledni plujski gostilničarji in je situacija napravila utis, da stojijo pred sodnikom »Trije kralji«. Obtožnica jih obdoljuje, da so gostje v njihovih gostilniških lokalih igrali karte za denar, in sicer tako zvano igro »šnaps«; gostilničarji pa, da so to igro mirno dopuščali. — Obtoženci so se zagovarjali s tem, da igra »šnaps« ni prepovedana, ker ne spada med hazardne igre in se že od nekdaj povsod nemoteno igra. — V prejšnjem k. z. igra »šnaps« sicer ni bila prepovedana, ker ni spadala med hazardne igre, medtem ko novi kazenski zakon (§ 362) hazardnih iger v obče ne pozna in jih zaradi tega takratno tudi ne našteva, ker je bil v prejšnjem k. z. primer. Novi kazenski zakon pozna samo igre »na slepo srečo« in ne navaja posebej bodisi kakšne igre. — Sodišče je zagovor obtožencev upoštevalo in vse tri oprsililo krivde in kazni, iz razloga, ker navedena igra ne spada med igre »na slepo srečo«. Obtoženci so veselih obrazov zapustili sodno dvorano in to temboj, ker je preiskava v tej zadevi tekla že več mesecev. — Kljub temu pa ostane vprašanje odprto, katere igre za denar spadajo k igram »na slepo srečo« in katere ne, ker si vsakdo, bodisi pravnik ali laik pojem zakona glede igre tolmači po svoje. Kot epilog tega procesa se bo vršil pred senatom mariborskega okrož. sodišča, pred katerim se bo zagovarjala ena oseba iz okolice Pluja, ki se je pečala z igranjem za visoke vsote obrtoma v lokalih omenjenih gostilničarjev, in ki je tudi igral nekatere s tojnimi znaki imela zaznamovane, s katerimi je svoje partnerje za visoke zneske ogroževala. Dotični se nahaja še vedno v preiskovalnem zaporu pri okrož. sodišču v Mariboru.

Šoštani

Šoštanj, 11. junija.

Pred ustanovitvijo športnega kluba? Do lanskega razidu SK Šoštani je ostalo naše mesto brez športne organizacije in brez igrišča. SK Šoštani se kljub 15-letnemu obstoju ni mogel razmahati. Boli je životaški kakor živel. Zato so bili tudi njegovi uspehi jalovi: vsa leta je zavzemal zadnje mesto v prvenstveni tabeli celjskega nogometnega okrožja. Sedaj pa se snuje pripravljani odbor, ki bo resnično služil telesni kulturi in razmahu športa. Naraščajeja in podpornikov bo imel odbor dovolj, če bo svojo namero izvršil. Kakor čujemo, odboru tudi vprašanje igrišča ne dela preglavice.

Konkurenčni odbor župnije sv. Mihaela je za leta 1936 do 1938 naslednji: predsednik Šlopnik Franc, odborniki: Soln Ivan, Totar Anton, Petrovec Vinko in Lichteneger Jurij.

V skrinji zaprt

Maribor, 11. junija.

Veliko razburjenje je vzbudil v Črešnjevcu pri Pragerskem dogodek, ki se je odigral na podstrešju posestnika Jožefa Močnika. Močnik se je nahajal v sporu s svojo sosedo Ano Koren zaradi nekega pričevanja ter ji je iz jeze postavil na svojem dvorišču tik pred oknom njene kuhinje visok plot. Ko je bil plot, ki je vzbujal veliko nevoljo Korenove postavljeno, pa je Močnik večkrat izzival dva 14 letna fanta, bivšega svojega pastirja Albina Mesariča ter njegovega tovariša Franca Laha, da nimata korajže, da bi ta plot podrli. Fanta sta zaradi tega izzivanja sklenila, da se bosta spravila nad plot in sta svojo namero res izvršila. Močnik je začel zvečer ropot na dvorišču, ki ga je povzročalo podiranje plota, ter je prišel pogledat, kaj se dogaja. Lah je pobegnil, Mesariča pa je ujel ter ga s pomočjo svoje žene odvlekel na podstrešje, kjer ga je zaprl v predal skrinje za žito in skrinjo prevezal z verigo, da ne bi mogel fant pokrova odpreti. Fantu se je v skrinji slabo godilo, ker mu je jelo primanjkovati zraka ter se je drl na vse grlo, da je vsa vas priletela skupaj. Ljudje so šli po občinskih odborniki Laha Antona, ki je v družbi drugih sosedov osvobodil fanta iz neprijetnega zavora. Močnika so orožniki zaradi zapiranja fanta v skrinjo ovdarili.

Mali harmonikarji vzbujajo pozornost

Maribor, 11. junija.

Mali harmonikarčki so stopili zadnje čase v ospredje mariborskega zanimanja. Povod je dala zadnja turneja »Harmonij« po Čehoslovaskem, ki se je vršila na povabilo sedanjega čehoslovanskega prezidenta Beneša. Obratuje te turneje, ki je bila v denarnem pogledu bače zelo donosna, so vzbudili med članstvom razne spore, ki bodo imeli najbrže še zanimive odmeve. 31. marca se je vršil občni zbor »Harmonij«, ki ga je pa policija sedaj razveljavila. Policija utemeljuje svojo odločbo, da ni bil občni zbor pravilno objavljen, da bi se ga bili lahko udeležili vsi člani in radi tega se niso mogli na njem obravnavati vsa sporna vprašanja, ki bi jih bili hoteli člani razčistiti. Tudi izredna skupščina tega društva, na kateri je prišlo do fuzije med obema skupnima malih harmonikarjev, med »Harmonij« in med »Malimi harmonikarji Rdečega križa«, po mnenju policije ni bila pravilno sklicana. Močna skupna članstva »Harmonij« je predložila policiji tudi obširno spomenico, v kateri zavzema stališče proti sedanjemu vodstvu »Harmonij«. Spori v družbi malih harmonikarjev se v mariborski javnosti zelo živahno komentirajo ter bi znali privedi do tega, da se društvo sploh razbije.

Mezdno gibanje stavbincev

Maribor, 11. junija.

Med tem, ko se je v Ljubljani mezdno gibanje gradbenega delavstva zaključilo z lepo zmago stavbincev, se pokret delavstva v Mariboru še ni končal. V sredo so imeli setanek mariborski gradbeni podjetniki ter so na njem razpravljali o položaju. Večina podjetnikov je bila mnenja, da se mora zahtevam delavstva ugoditi, kolikor je to možno. Konkretnih sklepov pa podjetniki še niso naredili ter bodo imeli v petek še en sestanek. V soboto bo potem prišlo do pogajanj z zaupniki stavbincev. Upanje je, da se bo pokret mirno likvidiral in da bodo delavci dosegli zboljšanje položaja brez stavke.

Kaj je s povišanjem stanarine železničarjem

Maribor, 11. junija.

Med mariborskimi železničarji so povzročile znatno razburjenje govorice, da namerava železniška uprava zvišati stanarino v koloniji in v upravnih stanovanjih. Baje naj bi znašalo to povišanje 200 odstotkov. Kaj je na teh govoricah resničnega, se zaenkrat ne da kontrolirati. Gotovo pa bi bilo vsako povišanje silna krivica. Železničarji so danes najslabše plačani stan v državni službi. Zlasti delavci v mariborskih železniških delavnicah zaslužijo mizerno mezdo, ki ne zadostuje niti za skromno življenje ter se reveži vedno bolj zadolžujejo. Vsako povišanje stanarine bi bilo tak udarec, da ga ne bi mogli prenesti. Prepričani smo, da se tega zaveda tudi železniška uprava in da so zaradi tega vse govorice o povišanju stanarine brez podlage.

Drobiž iz domovine

Vihar potopil ladjo

V sredo je odplula iz Dubrovnika v Kotor motorna ladja »Dva brata«, natovljena z velikimi količinami blaga. Ko se je ladja približala Erceg-novemu, je na morju nenadno nastala starša burja in nevihta. Oba mornarja, ki sta se nahajala na ladji, sta skušala dati ladji večjo brzino, da bi čimprej prišla do zavetja. Vendar je bil njun trud in napor zastoj, ker so velikanski valovi ladjo že imeli v oblasti in so jo premetavali kakor orehovo lupino. Na pomoč jim je hitela sicer neka ladja iz Ercegnovega, vendar je prišla na kraj že prekasno. V pomoč došla ladja je mogla rešiti le oba mornarja, ki sta bila že prej skočila z ladje in plavalas z rešilnimi pasovoma. Ladja pa se je potopila z vsem tovorom. Ker je morje na tistem mestu globoko več kakor 1000 metrov, je postalo tudi nemogoče, da bi jo sploh mogli dvigniti.

Zaradi viharja se je zgodila še druga nesreča. Neki kmet je hotel s svojim čolnom prepluti reko Neretvo v Hercegovini, vendar so valovi zagrabili čoln in ga prevrnili. Kmet je utonil.

Delfini trgajo ribičem mreže

Pred dvema dnevoma je nad vsem dalmatinskim Primorjem javljalas prva noč teme, kar je za ribiče najbolj primeren čas in ribolov najbolj obilen. V največjih množinah love dalmatinski ribiči sardele. Ko so se ribiči odpeljali na lov, so povsod opazovali velike trope rib, ponekod jih je bilo kar za cele vagonne. Toda na njihovo nesrečo so se med ribja krda zaleteli delfini in jih razgnali. Pri Bolu na Braču je lovilo sedem ribičev ribe. Ob močnih lučih se je dalo videti, da se je v mrežah zbrala ogromna količina rib. Ko so pa ribiči dvignili mreže, so z žalostjo morali ugotoviti, da so jim delfini raztrgali mreže in ribe razporedili. Le v eni mreži so dvignili nekaj nad petnajst stotov rib. Prav isto so doživeli tudi ribiči iz Komize, katerih se je zbralo toliko, da so sestavili kar celo brolovje. Vendar je bil plen zelo reven prav radi delfinov. Zato so se ribiči začeli obra-

Podjetni mariborski gostilničarji

Maribor, 11. junija.

Združenje gostilniških podjetij v Mariboru je podvzelo energične korake za znižanje cene električnemu toku pri merodajnih faktorjih. Odločeno je, v kolikor ne bi našlo razumevanja, da poseže po samoozdrabi ter ukine električno razsvetljavo po gostinskih obratih. Gostilničarji spadajo med največje odjemalce nočnega električnega toka, katerega pa morajo plačevati po najvišji ceni. Mestna občina je napravila znatne koncesije za nočni tok trgovcem in drugim obratom in gostilničarji pričakujejo, da bo šla tudi njim na roko. — Mariborske gostilničarje so razburili tudi sodavčarji, ki so brez povoda zvišali sedaj v sezoni cene sodavici. Gostilničarji nameravajo enkrat za vselej napraviti konec takim poskusom ter sedaj snujejo zadruge, ki bo proizvajala sodavico ter prevzela tudi razprodajo mineralnih vod. Na ta način se bodo mariborski gostilničarji osamosvojili ter si prihranili znatne izdatke. — Prihodnji teden bodo gostilničarji odprli v prostorih Združenja in Vetrinskih ulici stalno gostinsko razstavo, ki so jo imeli letos v Ljubljani na velesejmu. Razstava bo važen pripomoček pri vzgoji naraščaja.

Jugoslavija : Čehoslovaška

Druga prav tako važna preizkušnja naših sportnikov bo 13. in 14. v Pragi. Sicer je tekmovalje za Daviscup nekako zamagljilo veliko pomembnost srečanja lahkootletске reprezentance Jugoslavije s Čehoslovasko, ki se vrši tiste dni kot tekmovalje za Daviscup na Dunaju. Tako se bo torej morala Jugoslavija boriti v dveh močnih inozemskih športnih centrih. Srečanje lahkootlet-skih reprezentantov Jugoslavije in Čehoslovaskke po izgledih ni tako rožnato, kot pa srečanje na Dunaju. Vendar tudi z velikimi nadami gledamo na naše lahkootletce v Pragi. Po medmestnem srečanju reprezentanc Prage, Belgrade in Bukarešte je Praga sicer odnesla odločno zmago, vendar moramo misliti, da je nastopila samo reprezentanca Belgrade, ki je mnogo slabša, kakor pa jugoslovanska reprezentanca. Belgrajčanom predvsem manjkajo dobri tekači na srednje in dolge proge in ravno to vrzel so sijajno izpolnili odlični slovenski lahkootletci — tekači, ki se trenutno nahajajo v odlični formi. Tako bo tek na 400 m Gaberšek, na 800 m Goršek, ki se nahajata oba v tako dobri formi, da se ne bomo budiili, če postavita v Pragi novo jugoslovanski rekord v teh dveh disciplinah. Isto lahko pričakujemo od naših dolgoprogasov Kreva in Bručan.

Naša reprezentanca je odpotovala včeraj. Vodio jo zvezni odborniki gg. Marjan, Zegarac in Megušar. Odpotovali so pa naslednji atleti:

100 m: Dremil, Bayer.
200 m: Pletersček, Bayer.
400 m: Nikhazi, Gaberšek.
800 m: Nikhazi, Goršek.
1500 m: Kreva, Goršek.
5000 m: Kreva, Bručan.
110 m zapreke: dr. Buratovič, Hanžekovič.
400 m: Bayer, Nikhazi, Buratovič, Dremil.
Skok v višino: Vučević, Martini.
Skok v daljavo: Novakovič, Buratovič.
Skok s palico: Bakov, Zupančič.
Met diska: Narančič, Manojlovič.
Met kroglice: Kovačević, Narančič.
Met kopja: Markušič, Miloš.
Met kladiva: ing. Stepišnik, Gojčič.

Ljubljanski lahkootletci so odpotovali pod vodstvom g. Megušarja včeraj ob 2.30 z dunajskim brzovlakom. Iz Ljubljane so odšli Kreva, Bručan, Goršek, Zupančič, Gaberšek. V Celju se je reprezentanci priključil Pletersček, ing. Stepišnik v Mariboru, Martini pa v Grazu.

Čehoslovaška je oster nasprotnik, ampak vendar upamo, da bomo vsaj pri malo sreči izvojevali časten uspeh.

Vodje Združene opozicije v Mariboru

Maribor, 12. junija.

V sredo zvečer se je v Gambrovi dvorani vršila proslava 60-letnice slovenskega voditelja združene opozicije dr. Vekoslava Kukočca. Na proslavi je bilo navzočih nekako 200 prikašev iz vse Slovenije. Na proslavo pa so prispeli tudi iz Zagreba dr. Vekoslav Vilder, dr. Srgjan Budisavljevič in dr. Dragoljub Jovanovič. Navzoči pa so bili tudi poslanec dr. Dobovišek iz Brežic, dr. Sluga iz Pluja in mariborski socialistični voditelj Josip Pečelan.

čati na oblasti, da jim dovolijo, da smejo uporabljati v takih primerih puške, ker se delfini edinoje teh strelav boje.

Z motikami nad medveda

Pri Tetovu v Makedoniji sta pred dnevi dva kmeta z motikami pobila velikega medveda, ki ju je bil nenadno napadel. Kmet Jurij je stopal z nekim mladeničem po poti skozi gozd iz svoje vasi do bližnje. Ko sta v pogovoru stopala po poti, je eden od njiju nenadno opazil neki kup, ki je bil popolnoma sličen velikemu medvedu. Opazovala sta in se navsezadnje zedinila na to, da kup ne pomenja medveda, temveč navadnega poginulega osla. Ko sta se pa kmeta za dobrih 30 korakov približala temu »kupu«, sta onemela, kajti pred njiju je skočil velikanski medved, nekajkrat divje zatulil in se pripravil na naskok. Kmeta sta bila brez orožja, morala sta urno splezati na hrast. Zver je obstala pod drevesom in začela gledati deblo. Dve uri sta sedela kmeta v strahu in trepetu na drevesu, ko je ves ta čas zverina glodala deblo. Drevesna užebljaka sta bila v dvomu kaj naj napravita. Na tla nista snela, ker sta se medveda bala. Opazila pa sta, da ima na prednji strani noge veliko rano, iz katere je tekla kri. Stari Jurij si je takoj domislil: v planini so ga lovci obstrelili in sedaj je prišel sem kaj iskat zavetja. Nalomil je nekaj vejicja ter ga metal na medveda, da bi ga izzval. To ju je lojloko ojunatilo, da sta zlezla z drevesa in se z motikama spravila na medveda. Na prvi udarec je medved skočil po koncu, zatulil ter se zakadil proti mlademu Andru, ki je začel bežati. Tedaj je priskočil stari in v lovih izkušeni Jurij in z vso silo zamahnil z motiko na ranjeni del medvedove noge. Tedaj je medved padel in se zakotalil med strahovitim tuljenjem. Oba kmeta sta tedaj začela mahati z motikami po medvedu, kamor je pač padlo. Izbila sta mu obe očesi. Tedaj je medved zbral zadnje sile, skočil še nekajkrat pokonci nato pa zopet padel in izkrmavel. Na svoji sprednji strani je imel medved dve rani, ki jih je mogel dobiti s strelom iz karabinke.

Ljubljana danes

Koledar

Danes, petek, 12. junija: Leon III.
Jutri, sobota, 13. junija: Anton Pad.

Lekarne. Nočno službo imajo: dr. Kmet, Tyrševa c. 41, mr. Trnkoczy, ded., Mestni trg 4 in mr. Ustar, Selenburgova ul. 7.

Kaj bo danes

Trgovska akademija: ob 20. predava v okviru Kluba trgovskih akademikov g. Drago Potočnik o državnih finančnih v zadnjih letih in o glavnih smernicah bodoče finančne politike.

Operno gledališče: ob 20. produkcija operne šole ljubljanskega državnega konservatorija.

Rokodelski dom: ob 8. sestanek članov Društva rokodelskih pomočnikov in Društva mojstrov.

Celodnevni avtoizlet »neznano kam« je posebnost pisarne »Po bojem svetec« v Ljubljani, Sempeterska vojašnica. Izlet bo v nedeljo 21. junija in bo nudil obilo veselja, zanimivosti in pouka. Podrobna pojasnila dobi vsak zastoj. Prijavi se je treba do 15. junija.

Interesantno potovanje v Južno Srbijo s avtomobilom od 6. do 18. julija: čez Dolenjsko do Karlova in na Plitvice, čez Bosno in Hercegovino v Dubrovnik, kjer bi ne videl rad čudovite Boke? Čez ponosni Lovčen v Cetinje, po Črni gori v Prižren in Peč; Makedonija: Skoplje, Ohrid, Bitoli; ogled vseh znamenitih krajev. — Podrobni spored pošlje zastoj pisarne »Po bojem svetec«, Ljubljana, Sempeterska vojašnica.

Uspehe ljubljanske operne šole na drž. konservatoriju bomo videli in slišali drevi ob 20 v opernem gledališču. Na sporedu so 3 odlomki iz opere Fidelio, Rusalka in Glumaci ter 3 plesi in sicer Ruski ples, Češki Fouriant in Hrvatsko kolo. Cene posameznim sedežem so iste kakor za dijaške predstave, to je od 4—15 Din. Predprodaja je v opernem gledališču ter začne ob 20. uri produkcija. Prihodnja operna produkcija je v ponedeljek.

Pregled motornih vozil. Uprava policije v Ljubljani poziva lastnike, ki so vzeli vozilo izpod polmbe ter stavili v promet odnosno ki iz kateregakoli vzroka še nimajo pregledanih in za promet odobrenih motornih vozil naj jih v izogib posledic pripeljejo h pregledu v ponedeljek, dne 15. t. m., med 8. in 9. uro v Ljubljano na Breg štev. 20 poleg St. Jakobskega mostu; dohod iz Novega trga. — Ljubljana, dne 10. junija 1936.

Odbor Jugoslovansko-češkoslovske lige v Ljubljani je daroval v počastitev spomina pok. profesorja E. Jarca, svojega dolgoletnega podpredsednika znesek 100 Din. — Slovenski dijaški zdruzi v Pragi.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Drama.

Začetek ob 20 uri.

Petek, 12. junija: Mladi gospod šef. Red Cetrtak. Sobota, 13. junija: Vesela božja pot. Izven. Cene od 14 Din navzdol.

Opera.

Začetek ob 20 uri.

Petek, 12. junija: Produkcija operne šole državnega konservatorija. Cene od 15 Din navzdol. Sobota, 13. junija: Othello. Gostuje Marij Simenc. Red A.

Radio

Programi Radia Ljubljana

Petek, 12. junija: 11. Solška ura: Od krpe do papirja. Ogled Platinove papirnice v Radečah (g. Rudolf Bratko). 12. Po naših domačih stezah (plošče). 12.45 Vremenska napoved, poročila. 13. Napoved časa, objava sporeda, obvestila. 13.15 Vojaske godbe izgrajno (plošče). 14. Vremensko poročilo, borzni tečaj. 15. Napoved časa, vremenska napoved, poročila. 16. Objava sporeda, obvestila. 16.30 Nac. ura: Vara kot faktor v nacionalni vzgoji (g. urednik Frano Teršeglav). 17.10 Ženitvena ura: Gospodinja šola za gostilniško obrt (g. M. Križanec). 18.30 Operetni venčki. Poleta ga. Bibličeva in g. Gostič s spremljevanjem Radijskega orkestra. 19. Napoved časa, vremenska napoved, poročila. 20. Objava sporeda. 22.30 Angliške plošče.

Drugi programi

Petek, 12. junija: Belgrad I.: 19.30 Baletna godba. 20.10 Narodne pesmi. 21. Prenos iz Zagreba. 22. Brahmsove skladbe. — Belgrad II.: 14.05 Kulundžičeva predavanja »Moreska-ples na Korčuli«. — Zagreb: 20. Koncertni večer. 22.15 Radijski orkester. — Dunaj: 19.30 Zgodovina glasbe. 21.05 Simfonični koncert. 22.10 Plesna glasba. 24. Plošče. — Budimpešta: 19.40 Simfonični koncert. 21.05 Harmonična družbe. 22.30 Plošče. 23.30 Plesna glasba. — Trst-Milan: 20.25 Zbor. 21.30 Komorni koncert. nato plesna glasba. — Rim-Bari: 17.15 Plesna glasba. 20.35 Loharjeva opereta »Carlevaro«. — Praga: 20.05 Bolajski zbor. 21. Orkestralni in vokalni koncerti. 22.15 Plošče. — Varšava: 19.30 Poljske narodne glasbe. 23. Salonska glasba. — Berlin: 20.10 Klavir. — Hamburg-Lipsko: 20.10 Plesni večer. — Köln: 20.10 Vojaske godbe. — Frankfurt: 20.10 Damaški nemški skladatelji. — Stuttgart: 21. Vojaske godbe. 24.2 Baročna in romantična komorna glasba. — Monako: 20.10 Večer nemške umetnosti. — Straesburg: 20.45 Offenbachova opereta »Raparži«.

Psi - bojte se ribnika pod Rožnikom!

Ljubljana, 12. junija.

Mnogo meščanov se je včeraj udeležilo procesije Sv. Rešnjega Telesa tudi na Viču. Ko so se ti udeleženci vračali okrog poldneva proti mestu, so imeli priliko opazovati ta le prizor:

V znani ribnik pod Rožnikom je skočil lep bernardinec, ki se mu je najbrž zahotelo malo svežosti. Zaplaval je nekaj metrov od brega. Tedaj prihrumel nek gospod, ki se je izdajal za lastnika ribnika, skočil v čoln ter jo ubere za psom. Pes itak ni mogel nikamor in tudi ni delal nikake škode, ker voda je voda in če se je pes v njej okopal, je gotovo ni bilo manj. Ko je gospodar priveslal do psa, je s precej velikim veslom začel splavati proti bregu, vendar je gospodar znal s čolnom tako upravljati, da je zadržal psa dalje časa v vodi. Pri tem je neprestano udrihal po njem in ko je pes prilezel do brega je bil ves krvav. Ob obročju se je zbralo med tem mnogo ljudi, ki so prizor opazovali ter ogorčeno zaključili robatoga gospoda v čolnu. Ta pa je na kričanje odgovarjal, da to nikogar ne briga, da on na svojem delu, kar hoče.

Nočemo se spuščati v razmotrivanje, ali more pes napraviti v vodi kako škodo, če se v njej malo stresne; vendar bi gospodarju radi povedali samo to, da žival pri vsej stvari pač ni prav nič kriva — bil bi kvečjemu kaj kriv njen lastnik — in da imamo Ljubljani prav redko kedaj priliko videti slično posurovelost.

Prvi korak k izboljšanju razmer v bolnišnici:

Povečanje kirurškega oddelka

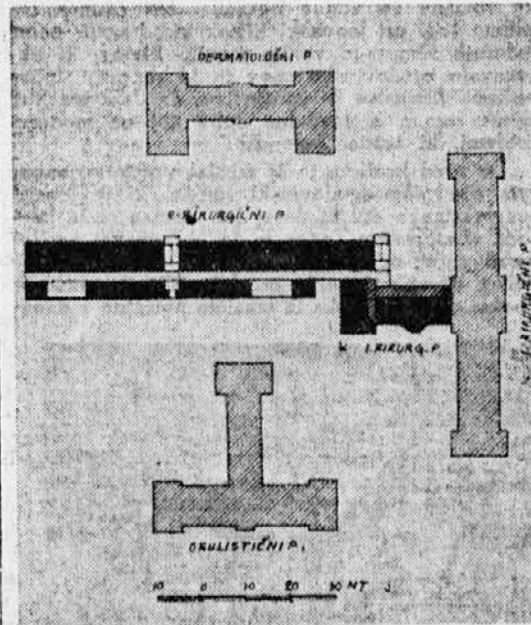
90 m dolg prizidek - 150 novih postelj - Posebna operacijska soba za okužene bolnike

Ljubljana, 10. junija.

Te dni je g. ban dr. Marko Natlačen odobril gradbeni program za povečanje kirurškega oddelka v splošni bolnišnici v Ljubljani. Ker so v ljubljanski bolnišnici nujno potrebna popravila kotlov in drugih strojnih naprav, se bo v zvezi s temi deli skušal tudi povečati doslej vedno prenapolnjeni kirurški oddelki bolnišnice. Že večkrat smo poročali, o velikanski stiski, ki vlada prav na tem oddelku, tako da morajo bolniki ležati v dvojce na posteljah in na žimnicah po tleh. Načrt za razširjenje oddelka obsega poseben enonadstropen podaljšek, ki bi bil postavljen med dermatološkim in okulističnim pavilonom ter priključen na sedanji kirurški paviljon. Prizidek bo dolg 90 metrov ter bo imel v pritličju prehod v dosedanji kirurški oddelk. Imel bo 20 prostorov za 150 bolnikov, štiri dnevne prostore za okrevajoče bolnike. V pritličju bo še moderno urejena ambulanta in septična operacijska soba. Jasno je seveda, da bo ves prizidani del moderno urejen ter imel zadostno število potrebnih kopalnic, sob za dežurne zdravnike, usmiljenke, postrežnice ter male kuhinje. Oblika prizidka bo taka, da bo ostalo med njim in sedanjima pavilonom dovolj prostora.

Zgradba prizidka je proračunana na okrog 2 in pol milijona dinarjev. V pritličju bo ob hodniku, ki bo šel skozi ves prizidek, na eni strani hodnika cela vrsta bolniških sob in dvoran. Tri večje sobe in dve manjši bodo za moške s septičnimi obolenji, v septičnem oddelku pa tri večje in tri manjše. Na drugi strani hodnika bosta dve večji dnevni sobi za okrevajoče, nato pa manjše sobe za vse bolniško osebje in vse druge nujne pritlikline. V prvem nadstropju bo oddelki za ženske, ki bo urejen slično, kakor moški oddelki v pritličju. Prizidek bo imel tudi dve stopnišči, po notranji opremi pa bo urejen kar najlepše, tako da bo vsaj ta del bolnišnice odgovarjal sodobnim zahtevam zdravilstva. Glede

na to, da ne bomo še takoj dobili nove bolnišnice, je ta ukrep nadvse važen. Na najbolj natrpanem oddelku bolnišnice bo s tem prizidkom omogočeno zopet redno delo, ki je bilo doslej že nešteto krat zaradi prenapolnjenosti ovirano. Tudi iz socialnih razlogov moramo to rešitev le pozdraviti, saj če je

kje pomoč nujno potrebna, je to pri bolnikih, ki so se sedaj čisto obupani vračali nesprijeti ali pa na pol ozdravljeni domov, samo zato, ker zanje na kirurškem oddelku ni bilo prostora.

Ljubljana čez praznik

Ljubljana, 11. junija.

V vrsti prazničnih dni, ki smo jih bili letošnje pomladi deležni, so se Ljubljančani gotovo najbolj razveselili današnjega praznika sv. Rešnjega Telesa, ki je na ves trušč in hrušč vselejjskih dni prinesel prijetno spremembo. Namesto kričavega tingl-tangla in mrzličnega tekanja trgovskih agentov in drugih poslovnih ljudi — svečana umirjenost povsod; na obrazih in v srcih.

Meščani so že na vsespodaj preplavili ulice, nekaj se jih je odpeljalo z vlakom na Gorenjsko in drugam, večina pa je ostala doma, da se udeležijo verskih svečanosti in tako zadosti svoji kraščanski dolžnosti. Tudi vreme ni kazilo slovesnega razpoloženja; samo od časa do časa so sivi oblaki zakrili sonce, kakor da nam ne privoščiijo zlatih žarkov, a sonce je bilo močnejše od njih: vedno znova jih je razpršilo na vse strani.

Popoldne so goste gruče Ljubljančanov romale v okolico mesta, da si privoščiijo skromno merico svežega zraka in razvedrila, dopolne pa so ves čas polnili božje hrame in se zbirali na hodnikih ulic, po katerih so se pozneje pomikale številne procesije. Miru ni nihče kalil, vsi verski obhodi so se končali v najlepšem redu.

Procesija v stolnici

Kakor vsako leto, tako se je tudi letos z največjim številom vernikov ponasala stolna cerkev. Po slovesni pontifikalni sv. maši, ki jo je daroval škof dr. Rožman in katere so se udeležili številni predstavniki našega javnega in kulturnega življenja, se je udeležila na obeh straneh ceste pred stolnice dolga vrsta radovednecev, ki so potrpežljivo čakali, da krene procesija mimo njih. Člani raznih prosvetnih in stanovskih društev, kongregacije in šolska mladina so imeli svoje zbirališče med stolno cerkvijo in škofijsko palačo ter pred omeniščem. Rediteljem in rediteljicam, ki so požrtvovalno skrbeli za red in pravilno razvrstitev, gre vsa čast in priznanje.

Ko so bile slovesnosti v cerkvi končane, se je procesija razvila izpred stolnice in krenila v Stritarjevo ulico. Na čelu procesije so korakali člani Prosvetne zveze z zastavo, člani Kat. društva rokodelskih pomočnikov in privatni nameščenci. V posebno razveseljivem številu so se letos udeležili procesije člani akademskih društev »Zarjec«, »Savice« in »Danice«.

Za katoliškimi akademiki je šla dolga vrsta članice ženske Marijine družbe, tako: dekliška iz Lichtenhurna, dekliška iz Križank, uršulinska tretja, potem stolne kongregacije, kongregacije Marije Pomočnice ter kongregacija gosposid in gospa pri oo. jezuitih. Za njimi je močeno plapolalo gonpo naše Ljube Gospe in prapor Poselske zveze. Posebno slikovito pa se je iz procesije odražala skupina narodnih noš, ki jih je bilo letos izredno mnogo. Za banderom presv. Rešnjega Telesa so se razvrstili moški svetilci, dijaška kongregacija pri oo. jezuitih, stolne dijaške kongregacije, moške Marijine družbe in stolna Vincencijska konferenca. Nad vse ljube je bil pogled na dolgo vrsto dečkov in deklic v belih oblekah, ki so imeli okoli čela ovite lepe venčke, v rokah pa so nosile košarice s cvetjem.

Dečkom in deklicam je sledila prva četa vojske z godbo, za njo pa je korakal župan dr. Adlešič z občinskimi svetom, dalje zastopstvo stanovskih zbornic in strokovnih šol, poštni direktor dr. Vagaja, zastopstvo državnega tožilstva, akod. senat, univerzitetni profesorji in drugi.

Ob baldahinu so korakali vojaki z nasajenimi bajonetmi. Najsvetejši pa je nosil škof dr. Rožman ob številni asistenci duhovščine.

Med drugimi odličniki, ki so se udeležili stolne procesije, smo opazili tudi bana dr. Natlačen, divizionarja Nedeljkoviča, podbana dr. Majena, železniškega direktorja dr. Faturja in druge.

Procesija se je po Stritarjevi ulici pomikala proti frančiškanski cerkvi, kjer je bil prvi blagoslov, nato pa zavila v Wolfovo ulico pred spomenik presv. Trojice, kjer je bil drugi blagoslov; izpred šentjakobskega znamenja, kjer je bil tretji blagoslov, je procesija krenila na Stari trg. Pred mestno hišo je bil opravljen četrti in zadnji blagoslov, nakar so spremljali Najsvetejši nazaj v stolno cerkev. Ubrano pritkavanje zvonov, salve vojske čete po blagoslovih in grmenje topov z gradu so dela stolni procesiji še posebno močeno in svečan poudarek. Ulice, po katerih se je procesija pomikala, so bile zelo okrašene z brezovimi vejami, okna pa razsvetljena z gorečimi svečami.

Šentpeterska procesija

Stolna procesija je imela po svojem sijaju in dostojanstvenem poudarku orvenstveni značaj, iz

Maribor

Krščanska ženska zveza priredi, kot smo že javili, romanje v Rajhenburg dne 11. in 12. julija. Voznja tja in nazaj stane 50 Din. Poleg članice so vabljeni tudi drugi udeleženci. Prijavi se je treba vsaj do 14. t. m. v društveni pisarni na Aleksandrovi 6-I. ob sredah in sobotah od 8. do 10. ure dopoldne ali pri predsednici ge. Katarini Bauman, Cvetlična ulica 23.

Telovski procesiji frančiškanske župnije in magdalenske župnije se vršita prihodno nedeljo. Obe prirejata ob 8 ter se razvijata po običajni vsakoletni poti.

Seja Slomškove družine se vrši danes popoldne ob 5 v običajnih prostorih.

K teniški tekmi Jugoslavija: Avstrija na Dunaju za Davisov pokal bo vozil »Putnikov« avto- kar iz Maribora. Prijave sprejema pisarna Tuj- skoprometne zveze na Aleksandrovi cesti.

Mariborsko lovsko društvo pripravlja za nedeljo 5. julija pri Senorjevem domu na Pohorju veliko lovsko slavnost.

Iz gostilne v bolnišnico

Ljubljana, 13. junija.

Pretepi in prepripi po raznih gostilniških raz- kah niso prizanesli niti včerajšnjemu dnevu. Raka- enega primera ni sicer nikjer prišlo do kakih krvavih obračunavanj — pri tem moramo izvesti tudi psa, ki je v ribniku pod Rožnikom okusil vso trdoto čolnarskih vesel. Večji primer pretepa je bil zabeležen v gostilni Lasan na Vodnikovem trgu. Tam so se zbirali sinoči okoliški fantje ter običajni gostje. Večer je potekel popolnoma v mi- ru. Okrog polnoči pa je nastal med gosti nenada- na prepri, o katerem je bilo skoraj naprej slutiti, da bo izzvan. Žrtev pretepa je postal 49 letni pro- dajalec sadija na Vodnikovem trgu, Bosanec Raha- jic Režjo, rojen v Bihaču. Z noži hudo zdelanega so reševalci prepeljali danes jutraj v bolnišnico: njegovo stanje je dokaj resno.

Nesreča motociklista

V Jeperci pa je prišlo do motociklistične ne- sreče. Grželj Ivan, trgovski pomočnik in trgovin- Martina Plečka na Kodeljevem, je napravil ob le- pem vremenu izlet nekam proti Jeperci. Nazaj grede je Grželj na znanem ovinku pri Jeperci pa- del ter se občutno poškodoval. Kakor se je moglo doslej ugotoviti, je prišlo do nesreče na ta način, da je motociklista na ostrem ovinku zaneslo s ce- ste; pri tem je Grželj padel in se močno poškodo- val, kakor tudi njegovo motorno kolo. Bili so ta- koj poklicani reševalci, ki so prepeljali Grželja v bolnišnico.

Iz Radeč

Radeče, 11. junija.

Tatvina na pokopališču. V noči od 8. na 9. t. m. je od sedaj še neznani zlikovec vdrl vrata grobnice, last nekdanjega posestnika velikega Ho- temoča in graščine Dvor (Weixelstein) Nikolaja pl. Gutmansthal Benvenutti, ki je danes last usmiljenih sester sv. Vincencija Pavelskega, in odnesel dve veliki starinski vazi iz bronaste kovine. Vazi sta visoki pol metra in imata v ob- segu 20 cm. Ker sta vazi starinski in velike vrednosti, ju je najbrže ukradel kdo z namenom, da ju bo prodal kakemu starinarju. Ljubitelji sta- rin se s tem opozarjajo, da falotu, katerega obla- sti že zasledujejo, ne nasedajo in ga v slučaju pojave takoj javijo policiji, oziroma žandarmeriji.

Trbovlje

Odloženo plačilo kuluka iz l. 1931. Glede na to, da nekateri rudarji in drugi siromašni sloji še sedaj niso plačali kuluka iz l. 1931, je banska uprava, upoštevaje težke razmere, ki vladajo med tamšnjimi — zlasti rudarskim — prebivalstvom, dovolila posebne olajšave za plačilo zaostankov kuluka iz l. 1931. Naročila je namreč davčni upra- vi, da kar se tiče kuluka, ustavi vsako eksekucijo in tudi na novo ne rubi več. Hkrati jo je po- oblastila, da omogoči plačevanje razmeroma malen- kostnih zneskov s čim manjšimi obroki, tako da bodo zavezanci mogli zadostiti svoji dolžnosti. Pla- čevanje tega kuluka je namreč dovoljeno v dese- tih mesečnih obrokih, tako, da posamezen obrok ne bo presegal niti 10 dinarjev.

Jugoslavija in Davis-cup

Odmev, ki je odjeknil po vsem športnem svetu po zmagi naše teniške reprezentance, je velikanski. Vsi inozemski časopisi priznavajo velikanski na- predek naših igralcev in vsi so soglasni v tem, da je Jugoslavija napravila pravo zmagovalno s svojo zmago v Parizu. Ze v prvi rundi, ko je bil naš prvi nasprotnik Českoslovaška, nam nihče ni pripri- soval mnogo možnosti, da bi naši igralci lahko premagali evropske učitelje v tenisu. Jugoslavija je tedaj prvič presenetila. V drugem kolu je bil naš nasprotnik Francija. Z dejstvom, da smo morali iti na vroča pariška tla in poizkušati svojo srečo pri šestkratnih zmagovalcih v tekmovalni za Da- visov pokal, so bili naši papirnatni izgledi zmanj- šani na minimum. Toda zgodilo se je česar ni nihče pričakoval: neverjetno je postalo resnično. Jugo- slavija je zmagala! Vsi, ki poznajo športne raz- mere pri nas, so takoj vedeli, da je to največji uspeh, ki ga je Jugoslavija kdaj dosegla v medna- rodnem športnem svetu. Pomembnost te naše zma- ge za prestiž našega športa je velikanski; zato je tudi naša reprezentanca dobila telegrafsko pismo- no priznanje iz našega najvišjega foruma. Reprezen- tanci sta namreč brzojavno čestitala kraljev namest- nik princ Pavle in minister za telesno vzgojo gosp. dr. Rogič.

Odmev v Parizu.

V Franciji ni nihče pričakoval, da bi bilo mo- goče, da bi Jugoslavija zmagala in zato je tembolj razumljivo, da hočejo svoj neuspeh na vsak način opravičiti. Tudi Čehoslovaki so ga opravičevali na svoj način. Francozi pa trdijo, da so bili naši igral- ci boljši samo v telesni kondiciji in da nam je to prineslo zmago. Mnogo slabši pa da so bili v teh- ničnem oziru in da smo v tem pogledu precej za- ostajali za Francozi.

Zanimiva pa je pri tem izjava bivše svetovne prvakinje Suzanne Lenglen, ki se je o naših igralcih izrazila nad vse povoljno in dodala, da je zmaga Jugoslavije popolnoma zaslužena in da je prav, da so Francoze ravno Jugoslavlani zopet opomnili, na to, da je teniški šport atletska stvar.

Naši doma.

Včeraj ob pol osmih dopoldne sta se vrnila naša igralca v dvojbo Kukuljevič in Mitič. Ob pol dvanajstih pa sta prišla še Palada in Punčec. Na kolodvoru jih je pričakovalo okoli 400 navdušenih

športnikov, ki so zlasti Paladi in Punčec priredili burne ovacije. Največje presenečenje pa je čakalo naše tekmovalce z dejstvom, da so morali takoj odpotovati na Dunaj, kjer bo polfinalna za Davis- cup že 13. do 15. t. m. Na Dunaj gredo naši re- prezentanti sicer nesprijeti, ker so vsi mislili, da bo začetek tekmovalni šele 17. 18. in 19. t. m., tako, da bi imeli naši tekmovalci priliko, da bi se po- polnoma odpočili in primerno pripravili. Naši re- prezentanti so sicer močno utrujeni od same tekme v Parizu in potovanja v Zagreb, vendar pa gle- dajo z velikimi nadami na polfinalne tekme na Du- naju. Odpotovali so vsi štirje včeraj na Dunaj, kjer bodo jutri že nastopili v teh važnih tekmovaljih.

Naša postava za Dunaj je ista, kakor je bila v Parizu.

Prihodnji nasprotnik Jugoslavije za to tekmo- vanje, je torej Avstrija. Po teh dveh nadvse dobro prestanih izkušnjah, gre Jugoslavija v nadaljno borbo za dokaj večjimi izgledi in smemo računati na skoraj gotovo zmago naših zastopnikov. Av- strija daleč ni tako močna kot je bila Francija. Od- ločitev, da morajo naši tekmovalci potovati na Du- naj, ni tako neupravičena. Avstriji niso tako oster nasprotnik in je naša zmaga precej gotova stvar. Zato pa bo predvidoma naši novi nasprotnik Nem- čija, ki bo brez dvoma izšla kot zmagovalček iz dvoboja Nemčija in Irsko. Tako bodo imeli prija- telji športa priliko videti v Zagrebu nemške igra- lce z von Cramtom, ki si je pred kratkim priboril v Parizu svetovno prvenstvo. To bo brez dvoma eden največjih športnih dogodkov v Jugoslaviji, kajti poznavač trdijo, da je nemška reprezentanca za Davis cup tako močna, da bo najbrže tudi osvojila to največjo teniško trofejo za letoš.

Zgodovina Davisovega pokala. Za Davisov po- kal se je začelo igrati leta 1901. Prvič si ga je pri- borila Amerika. Leta 1902. se tekmovalje ni vršilo.

Leta 1903.—1906. Anglija.
Leta 1907.—1909. Avstralija.
Leta 1910. ni bilo igrano.
Leta 1911. Avstralija.
Leta 1912. Anglija.
Leta 1913. Amerika.
Leta 1914. Avstralija.
Leta 1915.—1918. svetovna vojna
Leta 1920.—1926. Amerika.
Leta 1927.—1932. Francija.
Leta 1933.—1935. Anglija.

Kaj čitajo Japonci

»Dosedaj še ni dobil noben Japonec Noblovo nagrado za literaturo.« je rekel pred kratkim eden najboljših in najuglednejših japonskih pisateljev in kritikov Kan Kikuchi pri nekem predavanju v Tokiu. Če bi pa, je nadaljeval, bilo mogoče izvesti literarne olimpijske igre, pri katerih ne bi jezik delal nobenih težav, potem sem prepričan, da bi tudi mi Japonci močno posegli v to tekmovalstvo. Te samozvestne sodbje Japoncem ne smemo zametiti, kajti oni poznajo vso svetovno literaturo in si torej lahko ustvarjajo svoje mišljenje; mi Evropejci pa ne poznamo njihove literature, zato moramo biti s svojimi sodbami mnogo previdnejši.

Japonska literatura je nepoznana

Vsak povprečno izobražen Japonec pozna in čita evropske in ameriške knjige v originalih ali pa v prevodu. Ravno nasprotno pa ves zapad zelo malo pozna japonsko književnost; če smo res odkriti, skoraj nič. Slednji časopis je zasledoval ves političen in gospodarski preporod te mlade velesile, za njene duševne in kulturne dobrine se pa

Japonska literatura pa se v teku zadnjih desetletij močno spreminja, zlasti na področju romana, novele in drame. Japonci ne ljubijo dolgih romanov, ampak imajo mnogo raje kratke povesti. Najbolj jim je pri srcu sentimentalni in zgodovinski roman, ki je postal že čisto narodno blago, ki pa nima velike umetniške vrednosti. Glavni motivi teh romanov so ljubezen in pa boji za popolno obnovo Japonske. Kljub novemu času in novim delom, ki so nastali kasneje, se je vendar ta oblika romana še vedno ohranila. Isti primer zasledimo tudi pri japonski filmski produkciji: poleg modernih filmov je veliko število filmov, ki obravnavajo zgodovinske snovi in ki so prav dobro obiskani. Zanimiva je ugotovitev, da Japonci bolj zanima roman iz fevdalne dobe kot pa moderni problemi, ki težijo Japonsko.

Do pred kratkim je še izhajal v nekem japonskem dnevniku zgodovinski roman, ki je izhajal brez prestanka dolgih deset let. Roman se je imenoval »Daibosatsu-Toge« in je obravnaval zgodovinske snovi od leta 1869–1911; v ponatisu je izšel v desetih debelih zvezkih. Sličnih romanov je polna cela Japonska in izhajajo običajno v dnev-

Na zahtevo italijanskih oblasti nosijo Abesinci svoje orožje h oddaji.

iz daljnega vzhoda je bila upodabljajoča umetnost, nasprotno pa je ostala književnost morda zaradi težke pisave ali jezika nepoznana.

Ne moremo pa trditi, da se ni prav nihče zanimal za klasično japonsko literaturo, ker imamo nekaj nemških učenjakov, ki so predstavili na nemški jezik najpomembnejša japonska dela. Vendar pa je krog teh japonskih prijateljev zelo ozek. O novejši japonski literaturi, o njenih romanih, novelah, dramah in pesmih od sedaj tudi na nemški jezik ni mnogo prestavljeno. Imamo sicer nekaj novejših del prestavljenih na angleščino.

Goethe in Stefan George

Razumljivo je, da se pri nas v vseh državah na univerzah studirajo klasični zapadne kulture. Zanimivo pa je dejstvo, da se ravno na japonskih univerzah mnogo predava o Goetheju, čigar zbрана dela so izšla kompletna v japonskem jeziku, in Shakespeara, ki ju smatra Japonec kot osnovo, da lahko razume evropsko kulturo. Japonci pa niso pozabili niti na moderno zapadno kulturo. Na Japonskem izhaja več revij, ki stalno obveščajo svoje čitatelje o tuji književnosti. Ravno te revije so tudi izdale posebne številke, katere so posvečene Stefanu Georgu, Rainerji Mariji Rilkeju in drugim pesnikom. Zlasti je mnogo čitan na Japonskem Stefan George.

Veliki večini japonskih čitateljev pa ni treba čitati del evropske kulture v originalu, ampak v prevodu.

Pri izbiri prevodov pa je zanimiv japonski okus. Najprej so predstavljali izključno le realistične pisatelje, kar tudi ni ostalo brez vpliva na japonsko literaturo — to so bili predvsem pisatelji Ibsen, Strindberg, mladi Gerhardt Hauptmann, Francoz Zola, Flaubert in Maupassant. Po svetovni vojni pa je nastalo velikansko navdušenje za rusko literaturo za Dostojevskija, Tolstoja in ostale Ruske. Danes se na Japonskem čita zlasti Galsworthy, André Gide in James Joyce.

nikih. Zanimivo pri tem pa je to, da pisatelji teh romanov roman dobesedno vsak dan pišejo. Japonski dnevniki priobčujejo stalno v svojih rubrikah najmanj po dva ali tri romane kakega znanega pisatelja. Toda te romane pač ne moremo nazivati pravo japonsko literaturo.

Nov družabni roman

Po vzorcu zapadnih pisateljev so začeli tudi Japonci v zadnjem času izpreminjati svoj okus. Novi japonski pisatelji so se vrgli najprej v realizem, iz tega pa so prešli k razmišljanju o specialnih in obče človeških tem. Tosa Shinasaki, ki ga imenujejo japonskega Galsworthya, se je s svojim romanom »Zarja dneva« čisto oddaljil starih tradicij. Dalje roman: Inagaki Sirigimoto: Hei samuraja. S tem je pisatelj načel za Joponce nov problem; v njem popisuje pot mlade Japonke, ki se otresa vseh mogočih epon, jih pretrga in postane popolnoma moderna dama. Veliko zanimanje je vzbudila tudi knjiga pisatelja Yinke Wada pod naslovom: »Umetna svila«, kjer pisatelj razvija čisto moderne socialne probleme in napada brezobzirno izkoriščanje po kapitalu.

Značilno za vse japonske romane in povesti ter drame je zelo komplicirana zgodba, ki se vedno znova zamotava in ki po svoji razčlenjenosti zapadnega bralca naravnost frapira; prav tako pa je tudi nenadna rešitev iz vseh teh zapletenosti. Ravno zaradi tega so pa tudi vsi japonski romani tako zanimivi.

Z prevodi japonskih del pa je velika težava. Ne samo morda zaradi tako tuje jezika in čisto tuje pisave, ampak tudi zaradi tolikih fines, ki jih ima japonski jezik. Japonec ima v svojem književnem jeziku najmanj dvajset do trideset izrazov za našo besedo »jaz«. Tudi za »dež« pozna kakih dvajset izrazov, ki se ravna po letnem času, po pokrajini, po načinu kako pada. To je ravno največji razlog, zakaj je tako težko prevajati japonske knjige; težko je namreč najti popolnoma enakovredne besede za prevod na tuje jezike.

rišča, da homo zavarovani z vseh strani. Tudi nam ni treba graditi obrambnega zidu in postavljati straž.

Tako smo se kar namestili sredi tabora in pospali kakor ubiti. Ta počitek smo tudi pošteno zaslužili. Zaradi našega vedenja v tem boju smo dobili še eno pohvalo; devetindvajseto četo so posebej omenili v povelju sirske armade. To je bila v nekaj tednih druga javna pohvala, zato smo dobili zdaj pravico do furažerke. Mene so pa, kakor sem izvedel pozneje, posebej pohvalili in mi podelili vojni križec, da bi me poplačali za tisti sprehod, ko sem iskal strojnico.

Tistega večera, ko smo prišli, je po jedi prišel k meni Silvester Budney, tisti mladi Poljak iz naše desetnice.

»Ali hočeš biti od zdaj moj copain, moj pobratim?« me je vprašal kar na lepem kakor študentek.

Brixey, katerega so bili vprav ubili, je bil dozdaj njegov copain. To je v legiji velika stvar. S svojim copainom morate deliti vse; cigarete, vsebino svojega bidona in vse, kar imate. V boju stojite poleg njega, pomagata mu, tudi če je treba zato postaviti lastno življenje na kocko. Copain je v legiji človeku brat in vse.

DVANAJSTO POGlavJE

Drugi dan po teh doživljajih pri Resasu, smo odšli v Mesro. Konec novembra je tukaj šla po gobe kolona generala Michauda, ki je

Stara bolnišnica

V Parizu so podrl starinsko poslopje bolnišnice Charité, da bi naredili prostor novi zgradbi laboratorija medicinske fakultete. A mestni Reševalni muzej je poprej skrbno spravil stare slike, listine, zdravniško orodje, slikovite srednjeveške lončke in druge spomine na Charité. S tem je ohranjen kos zgodovine mesta Pariza in francoskega zdravništva, ki ga je ustvarila in do popolnosti razvila idealna katoliška požrtvovalnost. Staro bolnišnico, ki je obratovala v enem in istem poslopju nad 300 let od dobe kraljice Marije Medici in do Tretje republike, so zgradili usmiljeni bratje reda sv. Janeza Jeruzalemskega. Otvorila je novo dobo v takratnem zdravstvu. Srednji vek se ni pobrigal za razliko med kužnimi in drugimi boleznimi. Ostale mestne bolnišnice so natrpale po štiri do šest bolnikov v eno postelj. Usmiljeni bratje so privoščili vsakemu bolniku posebno posteljo, in se je to zdelo sodobnikom neverjetno razkošje. Pri sprejemu novega bolnika, so mu umivali usmiljeni bratje noge z blagodišečo vodo, ga oblekli v novo srajco, haljo, kapo in copate. Peljali so ga naprej v spovednico in potem v bolnišnico. Vsaka postelja je bila

opremljena s svežopranim belim nebom. Poleg je stala ponočna mizica z vsemi potrebščinami. Sobe so bile kurjene. Nekdanji Parizani se niso mogli načuditi temu »viteškemu sijaju«, ki so ga prinesli redovniki v Evropo z Bližnjega Vzhoda. Zunanji snagi so odgovarjali tudi zdravstveni uspehi. Menihi so sloveli kot najboljši zdravniki. Posamezni redovniki so pridobili mednarodni ugled kot kirurgi. Velika revolucija je vzela red sv. Janeza Charita, ki jo je vodil nad 200 let. A tudi poznejši kirurgi kot na primer Napoleonov osebni zdravnik Corvisard, so bili gojenci samostanskih bratov. O hvalečnosti ozdravljenih nazorno govori v muzeju obnovljena »Salle de garde«, »kavalnica« za zdravnike, kjer so se slačili in počivali v presledkih med operacijami. Vse njene stene so poslikane. Srednjeveški podobi sv. Janeza-bolničarja sledijo spomini na poznejše umetnike po večini iz polovice minulega stoletja. Med njimi je zastopan tudi znani slikar sv. pisma Gustave Doré. Niz otemnelih podob nekdanjih zdravnikov spominja na velike zasluge usmiljenih bratov za Pariz, Francijo in sploh zdravniško vedo.

Sredstvo zoper raka

Znani francoski terapevt prof. Delbete je prepričan, da ni rak nalezljiv in se ne podeduje. Operativni poseg bi bil vedno uspešen, če ne bi prepozno prihajali bolniki h kirurgu. Rakove oteklina so vedno posledica nedostatka magnija v organizmu. Redno uživanje praška magnijeje soli zanesljivo prepreči rak. Drugi strokovnjaki odklanjajo ta nazor. Zdaj je izročil prof. Delbete pariški medicinski akademiji nove podatke, ki potrjujejo njegovo mnenje. Zamorci v Afriki sploh ne poznajo raka, dočim so mu podvrženi zamorci v Ameriki prav kakor belokozci. Ker so vsi črnci enaki, mora povzročiti razliko samo prehrana. Afriški zamorci uživajo naravno hrano in predvsem gomoljasto povrtnino z obilico magnijevih soli. Nasprotno so na vezani ameriški črnci na mestno hrano, ki pogreša magnij. Marsikateri afriški črnc je obolel za rakom v Evropi. Raziskovalec smatra, da potrjujejo ti podatki njegovo stališče.

Pasji invalid

V Washingtonu je končal življenje kot vojni upokojenec pes Rags, nekdanji junak francoske fronte. Ameriški polk ga je pobral kot drobno sčene na ulici v Parizu in odpeljal na fronto. Rags je postal pogumen vojak, prenašal pod streli nujna povelja, preстал plinsko zastrupljenje in naposled izgubil eno oko. Nekoe se je nahajal v košari na tleh zasidranega zrakoplova v družbi podčastnika, ki je oddajal telefonska poročila o legi nemških topov. Nemci so se hoteli rešiti opazovalca. Njegov enokrovnik je zažgal zrakoplov. Podčastnik je z Ragom pod pazduho skočil iz kožare s padalom. Nemški letalec se mu je približal s strojnico, a zagledal psika v naročju, pozdravil Američana z žepnim robcem in se odstranil. Tako je rešil Rags poleg svojega tudi podčastnikovo življenje. V ameriškem

vojnem muzeju se nahaja njegov življenjepis s podatki o vseh zaslugah in priloženim odtisom njegove šape. Vojaštvo je spremilo Ragsa v grob in oddalo častne strele.

Z brezbožne fronte

Nizozemski nadškof je objavil okrožnico, ki prepoveduje vsem katolikom sodelovanje pri nar. soc. gibanju v duhu Hitlerjevih načel pod pretnjo prepovedi pristopa k sv. obhajilu. — Španska vlada je prepovedala brez izjeme verouk. Okrajni šolski nadzorniki so prejeli okrožnico, ki jim naroča takoj zapreti šole, ki bi prestopile to prepoved. — Zato poroča Havasov brzojavni urad iz Moskve, da je sklenil Stalin zopet dovoliti toliko let prepovedano cerkveno zvonjenje. Osrednji odbor za novo cerkveno politiko ogleduje zdaj cerkvena poslopja v največjih mestih ter poizveduje, kaj vse bi bilo potrebno za obnovo redne službe božje. Moskovski odposlanci so celo ponujali duhovščini v posameznih krajih vladno podporo za nabavo novih zvonov. Stari so bili po večini oddani v livarne ali samo uničeni med revolucijo in meščansko vojno.

A: »Zadnji čas sem bral strokovno delo — Kapital in delo —, toda stvar je tako zamolana, da je nisem mogel razumeti.«

B: »Poslušaj, tovariš, pojasnil ti bom glavno misel bolj po domače. Če posodiš sosedu 1000 dinarjev, je to kapital, če pa posojiš zahtevaš nazaj, imaš delo.«

Zena: »No, kako ti je všeč moj novi klobuk, možek?«

Mož: »Slušaj, dušica, če bi ti hotel po resnici povedati...«

Zena: »Dosti, če misliš tako govoriti o mojem klobuku, ostani raje tiho.«

POTRITI NEIZMERNE ŽALOSTI NAZNANJAMO, DA JE NAŠ NAD VSE LJUBLJENI
SOPROG, OČE, BRAT IN STRIC, GOSPOD

ANTON HLADNIK

POSESTNIK, TRGOVEC IN GOSTILNIČAR
KAPETAN I. RAZR. V REZ.

DNE 11. JUNIJA 1936. V 42. LETU STAROSTI, PREVIDEN S TOLAZILI SV. VERE,
BOGUVDANO UMRL

POGREB PREDRAGEGA POKOJNIKA BO V SOBOTO, DNE 13. JUNIJA 1936 OB PETIH
POPOLDNE IZPREDEK HISE ŽALOSTI NA POKOPALIŠČE PRI DEV. MARIJI V POLJU

SVETE MAŠE ZADUSNICE SE BODO BRALE V FARNI CERKVI

BLAGEGA POKOJNIKA PRIPOROČAMO V MOLITEV IN BLAG SPOMIN

DEVICA MARIJA V POLJU, DNE 12. JUNIJA 1936

ŽALUJOČI OSTALI

Življenje in trpljenje
v najstrašnejši vojski
sveta

Zakleta legija

38

Čez nekaj časa se je kompanija ustavila v nekem zavetišču, osemnajsta pa je šla mimo nas naprej. Kapitan je šel zadnji in je držal v eni roki karabinko ter streljal kakor navaden vojak. Nikdar ga ne bom pozabil. Bil je nizke postave in črne brade. Desna rama mu je bila vsa v strahoviti rani. Če je hotel pomeriti, je stavil kopito vprav na rano. Lice so mu bila vsa ogorela in ožgana od sonca, toda kljub temu so bila zdaj strahovito blede. Obraz mu je porumeneval kakor žafran. Stopal je na levi strani vrst in streljal kar naprej ter pritiskal kopito na svojo krvavo rano.

Ujeli smo kolono v ravnini. Druzi so se izgubili, kakor da jih je požrla zemlja. Druzi se zelo redkokdaj borijo na odprtem ozemlju, temveč imajo raje boji iz zasede.

Ko se je začelo mračiti, smo dospeli v vas. General je v svojem povelju izjavil, da je legija rešila vso kolono. Zato nam je za nagrado velel, naj nočjo taborimo sredi tabo-

šteli štiri tisoč mož, ki so šli na pomoč Suejdi. Tu so jih zdrobili Druzi. Zdaj so se po tistem dogodku francoske čete prvič vračale v Mesro.

Nahajali smo se blizu mesta, kjer je taborila nesrečna kolona. Mesto je pogobljeno med bregove in je na pogled videti nekam tožno in mračno. Tla so počrnela, ker jih je opustošil ogenj. Vseposvods je videti zdrobljene ostanke avtomobilov, kamijonov, ambulant, povsod se pečejo človeške kosti.

Videl sem sledove kamenitega zidu, katerega je kolona začela graditi, pa se ni mogla več okoristiti z njim. Vsa tla so bila posuta s kostmi ubitih vojakov, povsod so bili kupi uničenih avtomatičnih pušk in strojníc.

Prišlo je povelje, da je treba to mesto očistiti, da je treba zbrati in pokopati trupla. Moja kompanija je morala ta čas skrbeti za stražo, zato ni sodelovala v tem strašnem poslu.

V polku Senegalecev, ki je nameščen blizu nas, je služil nek Anglež iz Cornwalla, ki je bil dodeljen tedaj Michaudovi koloniji. Pripovedoval mi je vse, kako je bilo in kaj se je tedaj vse dogodilo.

General Michaud, ki se je za svetovne vojne zelo odlikoval, se je zdelo, da nima dovolj kolonialnihkušenj. Njegova kolona je stopala v trojicah, varovali pa so jo slabotni oddelki, ki so korakali dva kilometra pred njo in dva kilometra za njo. Druzi so jih nadlegovali vse dan, in ko so dospeli v Mesro, so bile vse ambulante že polne ranjencev.

Kolona je taborila za zidovi, ki niso bili dovolj visoki, tako da so mogli konji prednje. Sicer pa, komaj so dvršili zidove, so Druzi napadli peš in na konjih. Vrgli so se nanje kakor hudournik z vseh strani. Posamezne utrdbe so popuščale druga za drugo, zveza med posameznimi oddelki je bila pretrgana, v taboru pa je vladala strahovita zmeda in nered. Druzi so v naskoku osvojili topništvo, čigar poveljnik se je sam ustrelil. Kmalu je oklopnim avtomobilom zmanjkalo streliva, Druzi pa so posadko v njih klali skozi odprtine s svojimi dolgimi noži. Potem so jim zažigali bencin. Oklopni avtomobili so se vne-mali, za njim pa še ambulante, ki so bile nabite z ranjenci.

Ko je videl, da je vse izgubljeno, je poveljnik kolone sam dal nalog: »Reši se, kdor se more!«

Tisti, ki so preživeli napad Druzov, so začeli bežati. Poskušali so posamič ali pa v majhnih skupinah, da bi si priborili pot v Bosrah. Tako se je tudi temu mojemu poročevalcu posrečilo, da je prišel v Bosrah bolj mrtev kakor živ. Pobegnil je čisto sam, pa se je moral boriti vso pot brez prestanka.

Ta večer je bila megla, jaz pa sem sedel pri ognju in grel svojo kavo. Ta kava je bila »rabiote«, to je, spadala je med tisto hrano, katero si vojaki najde takole mimogrede na bolj ali manj dovoljen način. Medtem je Budney odšel po živce, katerega smo morali dobiti.